



**Instrvctio R. P. Bartholomæi Riccii Societatis Iesv
Theologi De Modo Recte Meditandi De Rebvs Divinis**

Ricci, Bartolomeo

Mogvntiæ, 1605

2 De causis externis eiusdem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59608](#)

quam tanti facit S. Bernardus, consulitque
ut sedulo ab omnibus quæratur. Vnde bene
dixit Christus de semine nato inter petras,
natum aruit, quia non habebat humorem.
Inter hos annumerari quoq; possunt, qui
olim quidem fuerunt fœcundi, sed sua cul-
pa, eo quod nimium se dediderint rerum
curiosarum contemplationi, steriles facti
sunt, de quibus Dauid locutus videtur, dum
*Psal. 106. ait. Terram fructiferam in saluginem à ma-
litia habitantum in ea.*

Diximus, solum quoque sterile reddi, ex
superuacanco humore: propterea quod in
eo semen vel suffocatur, vel languescit: cui
merito comparatur ii, qui plus æquo se ad-
dicunt huius seculi illecebris & recreatio-
nibus, *& quorum Deus center est,* ut loqui-
tur Apostolus. In his enim semen diuinum
extinguitur. vnde de talibus ipse Deus in
Genesi dixit. *Non permanebit spiritus meus
in homine, quia caro est id est, carnalis, & in
carnis voluptatibus sepultus.*

De causis externis sterilitatis spirituali.

C A P. II.

HAs quoque causas inuestigabimus ex
causis sterilitatis temporalis. Et pos-
sunt reuocari ad tria capita principalia. Pri-
mum

mum est, mala cultura, secundum est, vitiosum semen. Tertium defectus influxionum coelestium. Mala cultura soli in duobus consistit defectibus. Prior est, si negligenter attetur & subigatur. Posterior, si non impinguetur simo De priore Salomon ita scribit.

Transiis per agrum pigri, & per vineam stul- Prov. 24,
ti, & ecce repleuerunt eam spica & spina qua
forma loquendi indicauit negligentiam
culturæ, nam subiicit. Irruet super eum ege-
fas, sicut cursor, & super eum famæ, sicut vir
armatus. hic enim est effectus ignavi agricultor
ut obruatur, dum minimè expectat,
inopia. Hec verissimè dici possunt etiam de
pigro spirituali, quicunque enim in cursu
Christianæ pietatis, vel vitæ religiosæ deses
est, eum ex improviso destituere solet & cu-
piditas meditandi de rebus cœlestibus, &
desiderium omnis profectus spiritualis.

Potest fieri ut delicatus aliquis agricola sterorandi agri sui laborem horreat, eo quod fœdum teturumq; simi odorem ferre nolit: haud secus nōnunquam euenit agricultor spirituali, ut nempe multorum operum bonorum, quoniam sensus parum oblevant, exercitationem deserat. De quo sic loquitur B. Bernardus. *Annon stercore sunt abominationes Ægyptiorum, quas immolamus*

Bern. ser.
2. de Petro
& Pante.

Ff 5 Dec.

458 INSTRVCT. DE MODO

Deo nostro? Ste ~~cora~~ planè vilia ad appetum,
sed ad fructū vilia. Non refugiat hanc fedi-
tatem, qui fecunditare desiderat, non vilesat
nobis vilitas pretiosa, sed pretiosissimū the-
sauris Ægypti Christi improprium. Nec igno-
rāmus etiam esse verbum increpatorum ver-
bum impropriū. Et quod, si non excusat nece-
sitas, ipsum quoq; dedebeat proferentem.

VENIAMVS ad defectus ex parte semi-
nis. Primus est, si non iaciatur in agro.
Secundus si iactum, illico tollatur ab au-

Matt. 13. bus. De quo Matthæus. Et Golucres cali co-
mederunt illud. Tertius, si nimis parum se-
minetur. Quartus, si vitiatū sit semen foris
pulchrum, intus corrosum vel vacuum, &
ideo ad germinandum impotens. Quintus
& ultimus sit, si semen noxiū suprasemi-
netur, ut zizania vel lolium. Quæ applican-
do ad institutum nostrum, dico, semen esse
rerum diuinarum notitiam. Hanc autem
in agrum animi nostri non coniicere, est
non teneri studio comparandi illam. Com-
parare autem illam, sed mox obliuioni tra-
dere, est perinde ac semen volucribus obli-
cere, vel seminare vitiatū. Comparare au-
tem ad captandam vanam gloriam est fa-
perbia. Ac deniq; superseminare zizania spi-
ritalia, est in sermonē inferre nugas, fabel-

las, no.

MEDITANDI PARS III. 459

las noua curiosa , quæ dum orationis tempore vna cum piis cogitationibus germinant, & exoriuntur, omnem fructum impediunt. Ac notatum dignum est à Christo vocari INIMICVM , qui zizania seminauit, dicens. Inimicus homo hoc fecit, ut intelligamus pro inimicis habendos, qui vana & futile, curiosaq; colloquia inducunt.

DENIQ. & ex defectu influxionum cœlestium, ut imbrium , frigoris, caloris ventorum agri boni , licet diligenter exculti, infœundi & steriles efficiuntur. Influxiones hæ spiritualiter acceptæ sunt illustrationes diuinæ intellectus, & motiones voluntatis. Vbi notandum est influxus materiales cœlorum etiamsi ordinariè pendeant, à Deo , aliquando ob demerita nostra, ac imprimis ob negligētem diuinorum mandatorum obseruationem , nobis subtrahi.

Ita enim Deus ipse minatur in Leuitico. VI- Len. 26.

Sitabo velociter in egestate & ardore, qui conficiat oculos vestros, & consumet animas vestras, frustra seritis sementem, qua ab hostibus deuorabitur, daboq; vobis cœlū desuper ferrenū, & terrā aneam, consumetur in cassum labor vester, non proficeret terra gerumen suum. Quod autem hæc mala proueniant ex prævaricatione diuinę legis expressit Moyses Deu 28:

Quod

Quod si nolueris audire vocem Domini Dei
tus, Et facias omnia mandata eius, sit calum,
quod super te est a meum, & terra, quam calum
ferrea. Oet Dominus imbre terrae pulue-
rem, & de cælio descendat super te cinis, dona
conteraris. Vnde religiosi duo possunt acci-
pere documenta. Primum est, quod cum
habeant præter leges Dei omnibus fidel-
bus communes speciales quasdam à Fun-
datoribus suis acceptas, si eas non obser-
uent, eos timere debere hanc sterilitatem
orationis. Alterum est, obseruandas esse o-
mnes leges & regulas æque paruas ac ma-
gnas, quia dicit OMNIA. Itaq; quoties reli-
giosus deprehēdit se aridum in Meditatio-
nibus, sedulo examinare debet, an paruerit
omnibus regulis: si enim non paruerit, nō
hil mirari debet se ariditatem pati.

*De remedii præseruatiuis sterilitatis
spiritualis.*

C A P. III.

Lxx. 16. **S** LVCAS narrat Dominum laudasse Gil-
licum iniquitatibus, vel iniquum, eo quod
prudenter fecisset, & subiungit, quod est pro
nobis, quia filii homini seculi prudentiores sunt
filio Ihesu in generatione sua, indicans homi-
nes se.